

INTERPELLATION 2/2010 rd

Åtgärder för att säkerställa reumatikervården och hög nivå på hälso- och sjukvården

Till riksdagen

Sedan Reumasjukhuset startade 1951 har det utvecklats till ett kompetenscentrum för högspecialiserad sjukvård, rehabilitering, utbildning och forskning. Tack vare sjukhuset har reumatikervården i Finland kunnat ligga i världstoppen. År 2005 fick Reumasjukhuset som det första sjukhuset i Finland utmärkelsen Regognised for Excellence in Europe i en kvalitetstävling för sin verksamhet och sina utmärkta resultat.

Extra stor roll har sjukhuset spelat för vården av barnreumatiker. Dessutom är sjukhuset känt för sin skickliga reumaortopedi vid svåra former av sjukdomen. Om operationen lyckas bra, kan patienten återfå sin arbetsförmåga helt och hållet, medan en operation med bristfällig yrkeskompetens leder till förlust av arbets- och funktionsförmågan, stort mänskligt lidande och stora kostnader för samhället.

Det är en nationell skamfläck att Reumasjukhuset tillåts gå i konkurs och en stor förlust för de patienter som behöver högspecialiserad sjukvård och rehabilitering. I Heinola betyder det samtidigt att hundratals arbetstillfällen försvinner i en region där arbetslösheten redan nu är hög.

Ett bevis för regeringens obeslutsamhet är att den inte gjorde någonting för att förhindra konkursen och medverka till att verksamheten hade kunnat fortsätta. Ministeriet hade vetat om sjukhuset svårigheter i flera år. I sista stund hade konkursen kunnat stoppas med ett extra bidrag på två miljoner euro. Det hade gett sjukhuset lite mer tid för att ordna med vård och rehabilitering för de berörda patienterna och för att fundera över mer

permanenta lösningar för att ta vara på den kompetens sjukhuset har. I år hade en rikstäckande sammanhållen plan varit aktuell. Den hade tagit hänsyn till reumatikernas rätt att fritt välja var de vill få sin vård i Finland. Vidare hade den förlagt reumaortopedin till ett fåtal universitetssjukhus och Reumasjukhuset. Nu tror man att det går att organisera vården och behandlingen över en natt.

Sjukvårdsdistrikten har haft ekonomiska problem i flera år och de beror till stor del på nedskärningarna i statsandelarna till kommunerna. Följaktligen skickar de färre patienter till Reumasjukhuset. Det är inte många patienter som har haft kraft att ta sig igenom alla besvärinstanser och fått betalningsförbindelse till Reumasjukhuset. Det kan man utan tvekan betrakta som fullständigt omänskligt bemötande och ett sätt att trycka ner patienten.

Reumasjukhuset har dessutom varit den främsta rehabiliteringsinrättningen för reumatiker. FPA anlitar inte längre sjukhuset lika mycket, men har förlagt rehabiliteringen av barnpatienter dit. Däremot är FPA bunden av upphandlingslagarna när det gäller vuxna patienter och följaktligen har Reumasjukhuset gått miste om en del av FPA-rehabiliteringen som i stället har övertagits av andra rehabiliteringsenheter.

Reumaortopedisk operation är den bästa rehabiliteringen för allvarligt sjuka reumatiker eftersom de då kan röra sig. Nu kommer rehabiliteringen att finnas långt borta från sjukhusen där operationerna görs. Det som redan en gång har

ordnats centralt på reumasjukhuset splittras nu upp på många enheter.

Regeringen hade redan för länge sedan genom förordning starkare kunnat styra den högspecialiserade sjukvården till Reumasjukhuset.

Från regeringens sida har man försäkrat att reumatiker ska få vård och behandling på central-sjukhusen i fortsättningen. Men Reumasjukhuset har avvecklats fullständigt okontrollerat. Efter konkursbeslutet har varken patienter eller läkare fått någon information om vem som i framtiden ska ha hand om den krävande slutenvårdsrehabiliteringen, läkemedelsbehandlingarna och överenskomna operationer. Säkert kommer en del av de anställda vid Reumasjukhuset att flytta till sjukvårdsdistrikten, men en del av de största experterna kan flytta över till privatsjukhusen och då beror tillgängligheten till vård på patientens ekonomiska tillgångar. Regeringen uppskattar inte den kompetens inom högspecialiserad sjukvård som vi har. Och det är underligt för det står både i regeringsprogrammet och i mellantidsrapporten att högspecialiserade behandlingar ska koncentreras till några ställen.

Frågan intar en framträdande roll i strukturreformen. Den högspecialiserade sjukvården tjänar förstås på att ha många patienter. På ett kompetenscentrum håller vården hög nivå och förbättras ytterligare genom multidisciplinärt samarbete. Kunskapen förs över från de stora experterna till yngre läkare och sköterskor. Kvaliteten sjunker oundvikligt om vården sprids ut över många enheter. Operationer av svårt sjuka reumatiker är så krävande att det fortfarande är nödvändigt att samla dem på ett fåtal ställen.

Reumasjukhuset har satsat på patientcentrerad vård och tagit hänsyn till patienternas och

hela familjens situation. I sextio år har det bedrivits välrenommerad forskning om behandlingsmetoderna och sjukhuset har utbildat merparten av våra experter på behandling av reumatism. Vi behöver liknande kompetenscentra också för andra sjukdomar. Det är en modell som vi kan sprida internationellt.

Den skamliga nedläggningen av Reumastiftelsens sjukhus slår hårt mot reumatikerna och deras anhöriga, men fallet har ännu större betydelse eftersom det är ett hälsovårdspolitiskt prejudikat. Regeringen visar prov på okunnighet och ovillighet att säkerställa högkvalitativ hälsovård som är tillgänglig för alla.

På grundval av detta och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

Vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att den multidisciplinära och högkvalitativa specialistvården och rehabiliteringen vid Reumasjukhuset ska kunna fortsätta,

hur tänker man säkerställa att barn och unga, i synnerhet barnpatienter, får både specialiserad sjukvård och FPA-finansierad rehabiliterande vård centralt på samma ställe i olika delar av landet och

hur tänker regeringen i fortsättningen garantera hög kompetensnivå även för andra patienter som behöver högspecialiserad vård?

Helsingfors den 15 april 2010

Päivi Räsänen /kd
Sari Palm /kd
Leena Rauhala /kd
Tarja Tallqvist /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Toimi Kankaanniemi /kd

Bjarne Kallis /kd
Raimo Vistbacka /saf
Pentti Oinonen /saf
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Pietari Jääskeläinen /saf
Pertti Virtanen /saf

Antti Vuolanne /sd
Saara Karhu /sd
Tuula Väättäinen /sd
Anneli Kiljunen /sd
Sirpa Paatero /sd
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Päivi Lipponen /sd
Valto Koski /sd
Raimo Piirainen /sd
Susanna Huovinen /sd
Johannes Koskinen /sd
Reijo Kallio /sd
Satu Taiveaho /sd
Matti Saarinen /sd
Pia Viitanen /sd
Jacob Söderman /sd
Lauri Kähkönen /sd
Jouko Skinnari /sd
Reijo Laitinen /sd
Pauliina Viitamies /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Kari Rajamäki /sd
Rakel Hiltunen /sd

Eero Heinäluoma /sd
Jukka Gustafsson /sd
Ilkka Kantola /sd
Tuula Pelttonen /sd
Krista Kiuru /sd
Katja Taimela /sd
Matti Ahde /sd
Tarja Filatov /sd
Annika Lapintie /vänt
Merja Kyllönen /vänt
Erkki Virtanen /vänt
Martti Korhonen /vänt
Veijo Puhjo /vänt
Matti Kangas /vänt
Mikko Kuoppa /vänt
Unto Valpas /vänt
Minna Sirnö /vänt
Pentti Tiusanen /vänt
Kari Uotila /vänt
Markus Mustajärvi /vänt
Matti Kauppila /vänt
Esko-Juhani Tennilä /vänt